

SERAMİK SEMİNERİNİN ARDINDAN

TMMOB Jeoloji Mühendisleri Odası 30 . Yıl kutlamaları kapsamında Ankara'da 17-23 Kasım 2003 tarihlerinde Seramik Semineri düzenlenmiştir. Bu seminer MTA Genel Müdürlüğü, Kale Maden A.Ş., Matel Hammadde Sanayi ve Ticaret A.Ş., Gürbüz Madencilik Sanayi ve Ticaret A.Ş., Çine Akmaden A.Ş., Kaltum A.Ş., Kütahya Seramik, TKİ, Maden İşleri Genel Müdürlüğü, H.Ü. Maden Mühendisliği Bölümü, Dumlupınar Üniversitesi Seramik Bölümü, Ankara Üniversitesi Kimya Bölümü, Çanakçılar Seramik A.Ş., Pera Seramik, Seranit A.Ş., İGEME ve Likya Madencilik tarafından desteklenmiş, üniversitelerimizden, kamu ve özel kuruluşlarımızdan gelen katılımcılarla bilgi alışverişini ve çok yönlü tartışma ortamını başarıyla sağlayan disiplinler arası bir platform oluşturmuştur. 1 haftada süren seminerde, ilhami TEZCAN "Türkiye Seramik Sektörü", Selim ÇİÇEK, "Seramik Sektörü "ve "Türkiye Seramik Sektörü Hammadde Potansiyel"i, Ali UYGUN, "Seramik Hammaddelerinin Arama Yöntemleri", Aydın ARAŞ," Jeoloji Mühendisliğinin Seramik Üretimindeki Yeri ve Önemi", "Kil Tabanlı Seramik Üretimi ve Mineralojisi", Asuman TÜRK MENOĞLU, "Seramikte Kullanılan Killerin Mineralojisi"; Hüriyet DEMİRKAN-Yasemin ERÇETİN "Seramik Hammadde Üretiminde Kalite Kontrol Yöntemleri", Şevki BAYRAKTAR OĞLU "Tuğla Hammaddelerinin Aranması" İrfan BAYRAKTAR "Granitik Kayaların Zenginleştirilmesi" konularında sunum yaptılar.

Oda Başkanımız Aydın ÇELEBİ'nin seminerde yaptığı açılış konuşmasının özeti aşağıda sunulmuştur.

"Anadolu 8000 yıllık bir seramik geçmişine sahiptir. Ancak ülkemizde belirli teknik düzeyde seramik üretimine ancak 1960'lardan itibaren geçilebilmiştir. Oysa Avrupa'da 19. yüzyılın ortalarından bu yana seramik alanında tüm çalışmalar teknoloji kullanılarak yürütülmekteydi.

Oldukça yeni bir sektör olmasına karşın, Türkiye'de tekstil ürünlerinden sonra sanayi ürünü olarak ikinci en büyük kalem seramik ürünleridir. Yüksek yerli girdiler kullanılan bu alanda 1,5 milyar dolarlık katma değer yaratılması bu gerçeğin bir ifadesidir. Sektörün yan sektörleriyle birlikte 150.000 kişilik iş gücüyle önemli bir istihdam alanı olduğu ortadadır.

Ülkemiz seramik üretiminde en önemli yeri tutan seramik türü, doğal hammaddelerden yani minerallerden üretilen "silikat seramikleri" dir. Ülkemiz bu doğal hammaddeler açısından da oldukça zengindir. Diğer maden kaynaklarında olduğu gibi bu alanda da ucuz hammadde ihracı yerine yüksek katma değer yaratan sanayi ürünlerine ağırlık verilmesi gerektiği ortadadır. Bu çerçevede örneğin Çine albitlerinin, bir zamanlar kromda olduğu gibi, olumsuz bir rekabet sürecinde ucuz hammadde olarak ihracına karşı önlemler alınmalıdır. Diğer yandan seramik üretiminde ithal teknoloji yerine yerli teknolojiyi

Seramik Semineri'nin Ardından

geçirmek üzere çalışmalar yoğunlaştırılmalıdır. Bu anlamda AR-GE çalışmaları desteklenmeli ve geliştirilmelidir.

Geniş anlamda seramik üretimi multidisipliner bir sektör olmasına karşın, özellikle silikat seramikleri üretiminde gerek hammaddelerin aranması, çıkartılması gerekse doğrudan seramik üretimi süreçlerinde mesleğimizin işlevi oldukça önemlidir. Silikat seramik üretimi, mineral hammadde topluluklarının bir tür termal metamorfizması olarak düşünülebilir. Bu anlamda mesleki uzmanlıkları mineralleri ve mineral toplulukları olan kayaçların oluşum ve dönüşümlerini incelemek olan jeoloji mühendislerinin silikat seramiklerin üretimi sürecinde yer almaları doğal ve gereklidir.

Jeoloji Mühendisleri Odası olarak bu seminerle mesleğimizin önemli bir uygulama alanı olan bu konuda meslektaşlarımızın bilgi düzeylerinin gelişimine katkıda bulunmayı bir görev bildik. Semineri oluşturan, sunumlarıyla katkıda bulunan değerli hocalarımıza teşekkür ediyor, başarılar diliyoruz. Jeoloji Mühendisleri Odasının bu alanda tarihinde ilk kez düzenlediği seminerin gerçekleşmesi için destek ve katkılarını esirgemeyen başta MTA Genel Müdürlüğü olmak üzere, tüm kamu kuruluşlarına ve özel kuruluşlara teşekkür ediyoruz, ilgi ve duyarlılık göstererek gelen katılımcılara, meslektaşlarımıza yararlı olmasını diliyoruz.

Seminerin seramik sektörü, mesleğimiz ve ülkemiz için anlamlı yararlar sağlaması dileğiyle, saygılar sunuyoruz."

Türkiye'de seramik sektörünü, seramik hammaddelerini, üretim süreçlerini ve çeşitli seramik ürünlerini konu alan yirmiden fazla sunumun yapıldığı seminerin sonunda aşağıdaki tespitler yapılmış ve kararlar alınmıştır.

1- Seramik Semineri endüstri- üniversite-kamu işbirliğinin başarılı bir kanıtı olmuştur. Sunulan bildiriler Seramik Semineri kitabında toplanmıştır.

2- Seramik sektörü Türkiye ekonomisinin itici bir gücüdür. Hızla gelişme gösteren bu sektörde yerbilimcilerin önemli görevlerinden biri yeni

hammadde kaynaklarının bulunmasıdır. Bu çalışmalar, bilinen hammaddelere ek olarak alternatif hammaddelerin de araştırılmasını amaçlamalıdır. Bu kapsamda Türkiye Neojen havzaları ve granitik masifleri hedef alanlar olarak belirlenmiştir.

3- Seramik hammaddelerini - ürün geliştirme süreçlerini-ürün tasarımını-silikat seramiklerinin ve diğerlerinin bünye özelliklerini konu alan araştırma ve uygulama çalışmalarının disiplinler arası işbirliğinde sistematik olarak yürütülmesi ve teknoloji geliştirilmesi gerçekleştirilmelidir. Seramik hammaddelerin ve geliştirilen reçetelerin, üretim teknolojileri ile kullanılabilirliği dengesinin sağlanması gereklidir. Bu amaçlara ulaşmak üzere bir Seramik Enstitüsünün kurulması sağlanmalıdır.

4- Ülkemizdeki tuğla-kiremit sanayinin üretim teknolojilerinin gelişmesi ve tarım topraklarına alternatif hammadde ihtiyacı açısından önemli gereksinimleri bulunmaktadır. Tuğla,kiremit, kaba seramik grubu ürünleri olarak, disiplinler arası araştırmalara dahil edilmelidir.

5- Seramik sektörünün içinde bulunduğu kanuni engeller ve sıkıntılar önemle dile getirilmiştir. Kanuni düzenlemeler, Maden Kanunu kapsamında, sektörün ihtiyaçlarına göre yapılmalıdır. Ticari faaliyetlerde demiryolu ve liman gereksinimi, navlun gibi sorunlara çözüm getirilmelidir.

6- Halen işletilmekte olan kil hammadde rezervleri daha iyi değerlendirilmelidir. Atık killer araştırmalarla ve yeni teknolojilerle ekonomiye kazandırılmalıdır.

7- Seramiğe daha geniş bakılarak klasik seramikler dışındaki konuların da bu çalışmalara dahil edilmesi gerekmektedir.

8- 2. Seramik Seminerinin 2004 yılı Kasım ayında Çan-Çanakkale'de yapılmasına karar verilmiştir.

Seminer ülkemiz seramik sektörünün önemli kurum ve kişilerinin ilgi gösterdiği seminerin bildiri kitabı basılarak katılımcılara dağıtılmıştır bu kitap odamızdan temin edilebilir.